

OTKRIVAJMO HRVATSKU

HRVATSKI ZNANSTVENICI I IZUMITELJI

- Podijelite se u grupe. Jedna grupa neka pronađe podatke o Faustu Vrančiću, Slavoljubu Eduardu Penkali, Davidu Schwartzu i Ivanu Vučetiću. Druga grupa neka na internetu ili u drugim medijima pronađe informacije o barem dva suvremena hrvatska znanstvenika ili znanstvenice. Svaka grupa neka ispriča o svojim rezultatima. Zajedno napišite zaključke o tome čiji su izumi najkorisniji.

To je prava znanost!

Leksemi, kolokacije i frazemi uz temu **znanost**

znanstvenik
znanstvenica

znanstveni pokus/eksperiment

znanstveno istraživanje

(nešto je) prava znanost
(nešto je) viša matematika

uzrok posljedica

sustav/sistem

patent izum otkriće

argument

dokaz

intelektualno vlasništvo

To je **prava znanost!**
To je (za mene) **viša matematika!**

GLAGOLI U KONTEKSTU

Promotrite glagole u sljedećim rečenicama.

Što misliš, tko će još doći na proslavu?	misлити	misлити = 1. oblikovati misao 2. smatrati
Što misliš o njemu?		
Baš sam pomislila na tebe, i onda si došao!	pomisliti	pomisliti = kratko misлити na nešto ili nekoga

Faust Vrančić je izmislio padobran. Je li to istina ili je sve izmislila?	izmisлити	= 1. stvoriti = 2. lagati
Dobro razmisliš prije nego podigneš kredit.	razmisлити	= misлити o nekom problemu ili ideji i donijeti zaključak
Ona je umislila da je netko prati.	umisliti	= imati neku nerealnu ideju
Goran se umislio, misli da je najpametniji.	umisliti se	= postati arogantan, imati jako visoko mišljenje o sebi
Zamisli što mi danas dogodilo!	zamisliti	= oblikovati nešto u mislima
Vedrana je pala. Zamislila se i nije gledala kuda hoda.	zamisliti se	= razmišljati o nečemu i ne gledati oko sebe

VIDSKI PAROVI

Upamtimo i vježbajmo vidske parove.

izmišljati – izmisлити, umišljati – umisliti, razmišljati – razmisлити

PREZENT

GRAMATIKA

3. GLAGOLI -ati > -(j)em, -(j)eš, -(j)e, -(j)emo, -(j)ete, -(j)u

a) GLAGOLI -ati > -em
glagol **ustajati**

ja ustaj-em	mi ustaj-emo
ti ustaj-eš	vi ustaj-ete
on, ona, ono ustaj-e	oni, one, ona ustaj-u

Drugi glagoli vrste -ati > -em:

brijati se, kašljati, lajati, nasmijati se, nastajati, nestajati, ostajati, penjati se, počinjati, prestajati, smijati se, spominjati, umirati, trajati...

Većina glagola koji u infinitivu imaju palatal ispred -ati u prezentu se konjugiraju na taj način.

b) GLAGOLI -ati > -jem
glagol **skakati**

ja skač-em	mi skač-emo
ti skač-eš	vi skač-ete
on, ona, ono skač-e	oni, one, ona skač-u

jotacija:

c + j > č	k + j > č
g + j > ž	z + j > ž
h + j > š	s + j > š
t + j > ć	

